

Suvestinė redakcija nuo 2010-03-21 iki 2010-05-13

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2009, Nr. [132-5787](#), i. k. 1092055ISAK000VA-78

Nauja redakcija nuo 2010-03-21:

Nr. [VA-27](#), 2010-03-10, Žin. 2010, Nr. 32-1529 (2010-03-20), i. k. 1102055ISAK000VA-27

**„VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS
VIRŠININKAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS
FINANSŲ MINISTERIJOS ADMINISTRUOJAMŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS
DRAUDIMO ĮMOKŲ ADMINISTRAVIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO**

2009 m. spalio 30 d. Nr. VA-78
Vilnius

Vadovaudamasis Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatai, patvirtintų Lietuvos Respublikos finansų ministro 1997 m. liepos 29 d. įsakymu Nr. 110 (Žin., 1997, Nr. [87-2212](#); 2004, Nr. 82-2966), 18.11 punktu ir siekdamas užtikrinti sklandų Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#); 2008, Nr. [149-6022](#); 2009, Nr. [25-985](#), Nr. [93-3983](#)) 18 straipsnio 1 dalies nuostatų įgyvendinimą:

1. T v i r t i n u Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos administruojamų privalomojo sveikatos draudimo įmokų administravimo taisykles (toliau – taisyklės, pridedama).

2. P a v e d u apskričių valstybinių mokesčių inspekcijų viršininkams užtikrinti, kad būtų laikomasi šiuo įsakymu patvirtintų taisyklių nuostatų.

3. N u s t a t a u, kad:

3.1. šio įsakymo vykdymą kontroliuoja Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos viršininkas;

3.2. šiuo įsakymu patvirtintos taisyklės taikomos mokant 2010 metų ir vėlesnių mokestinių laikotarpių privalomojo sveikatos draudimo įmokas.“

VIRŠININKAS

MODESTAS KASELIAUSKAS

SUDERINTA SU:

Lietuvos Respublikos finansų ministerija

2009-10-08 raštu Nr. 14.16-01-6K-0909791

Valstybine ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2009-06-05 raštu Nr. 4K-212-3492

PATVIRTINTA

Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos viršininko

2009 m. spalio 30 d. įsakymu Nr. VA-78
(Valstybinės mokesčių inspekcijos prie
Lietuvos Respublikos finansų
ministerijos viršininko

2010 m. kovo 10 d.

įsakymo Nr. VA-27 redakcija)

VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS ADMINISTRUOJAMŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ ADMINISTRAVIMO Taisyklės

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Šios Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos administruojamų privalomojo sveikatos draudimo įmokų administravimo taisyklės (toliau – taisyklės) nustato privalomojo sveikatos draudimo įmokų, kurias, remiantis Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. [55-1287](#); 2002, Nr. [123-5512](#), toliau – SDĮ) 18 straipsnio 1 dalies nuostatomis, administruoja Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – VMI prie FM), lengvatų taikymo, deklaravimo, apskaičiavimo, sumokėjimo ir išieškojimo tvarką. Taisyklės parengtos remiantis SDĮ nuostatomis.

2. Taisyklės netaikomos Valstybinio socialinio draudimo fondo administravimo įstaigų Lietuvos Respublikos valstybinio socialinio draudimo įstatymo (Žin., 1991, Nr. [17-447](#); 2004, Nr. [171-6295](#), toliau – VSDĮ) nustatyta tvarka administruojamoms privalomojo sveikatos draudimo įmokoms.

3. Taisyklės netaikomos papildomam (savanoriškam) sveikatos draudimui, kadangi papildomo (savanoriško) sveikatos draudimo sumų administravimas pagal draudimo sutartis nepriklauso VMI prie FM kompetencijai, o nesumokėtos įmokos nėra išieškomos Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (Žin., 2004, Nr. [63-2243](#), toliau – MAĮ) nustatyta tvarka.

4. Taisyklėse mokestinis laikotarpis yra kalendorinių metų mokestinis laikotarpis.

II. ASMENYS, DRAUDŽIAMŲ PRIVALOMUOJU SVEIKATOS DRAUDIMU

5. Asmenys, draudžiami privalomuoju sveikatos draudimu, yra išvardinti SDĮ 6 straipsnio 1 ir 2 dalių nuostatose.

III. VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS ADMINISTRUOJAMŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖTOJAI

6. Asmenys, kurie moka VMI prie FM administruojamas privalomojo sveikatos draudimo įmokas:

6.1. fiziniai asmenys, kurie vykdo individualią veiklą įsigiję verslo liudijimus;

6.2. fiziniai asmenys, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra mažesnis arba lygus 14 europinio dydžio vienetų (toliau – EDV);

6.3. fiziniai asmenys, savarankiškai mokantys privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

IV. ASMENŲ, VYKdanČIŲ INDIVIDUALIĄ VEIKLĄ ĮSIGIJUS VERSLO LIUDIJIMUS, PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA

7. Fiziniai asmenys, kurie vykdo individualią veiklą įsigiję vieną ar daugiau verslo liudijimų, kas mėnesį moka fiksuotas 9 procentų minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Pavyzdys

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. gruodžio 17 d. nutarimu Nr. 1368 „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ (Žin., 2007, Nr. [137-5592](#), toliau – Vyriausybės nutarimas „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“) nuo 2008 m. nustatyta minimalioji mėnesinė alga – 800 Lt, todėl mėnesinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka už 2010 m. sausio mėn. turi būti lygi 72 Lt (9 procentai x 800 Lt).

8. Privalomojo sveikatos draudimo įmokos šiame taisyklių skyriuje nurodytoje draudžiamųjų asmenų kategorijoje skaičiuojamos verslo liudijimo galiojimo laikotarpiu. Fiziniai asmenys, įsigiję verslo liudijimus laikotarpiui, trumpesniam nei vienas mėnuo, už šį laikotarpį moka mėnesinę, taisyklių 7 punkte nurodyto dydžio, privalomojo sveikatos draudimo įmoką.

9. Privalomojo sveikatos draudimo įmoka už atitinkamą mėnesį sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos.

10. Asmenys, kurie moka privalomojo sveikatos draudimo įmokas, gali apskaičiuoti bei sumokėti ir ateinančių laikotarpių įmokas, tačiau ne daugiau kaip už einamuosius kalendorinius metus.

11. Fiziniai asmenys, kurie vykdo individualią veiklą įsigiję verslo liudijimus, gali privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimą atidėti iki kitų metų, einančių po mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos tokiam mėnesių skaičiui, kuriais jie bent vieną to mėnesio dieną gavo pajamų, nurodytų SDĮ 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse arba (ir) bent vieną to mėnesio dieną priklausė bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai.

Pavyzdys

Asmuo, kuris gauna su darbo santykiais susijusių pajamų, nuo kurių kas mėnesį yra išskaičiuojamos privalomojo sveikatos draudimo įmokos, 2010 m. sausio 19 d. įsigijo verslo liudijimą veiklai vykdyti 2010 m. sausio–kovo mėnesiais. Vėliau asmuo 2010 m. rugsėjo 1 d. įsigyja verslo liudijimą veiklai vykdyti 2010 m. rugsėjo–lapkričio mėnesiais. Šis asmuo iki 2011 m. gegužės 2 d. privalo sumokėti 432 Lt (6 mėnesiai x 72 Lt) dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmoką.

12. Fizinių asmenų, kurie per visą mokestinį laikotarpį vykdė individualią veiklą įsigiję verslo liudijimus, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip 9 procentai 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio, neatsižvelgiant į tai, ar šie asmenys per tą mokestinį laikotarpį kartu gavo pajamų, nurodytų SDĮ 17 straipsnio 1 ir 2 dalyse, priklausė bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai arba (ir) buvo išvardyti VSDĮ 4 straipsnio 2 dalies 1 ir 2 punktuose.

V. ŪKININKŲ IR KITŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLĄ VYKdanČIŲ ASMENŲ

PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKOS

13. Ūkininkų ir kitų žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų (toliau – žemės ūkio veiklą vykdančios asmenys) privalomojo sveikatos draudimo įmokų dydis priklauso nuo šių asmenų žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominio dydžio, išreikšto EDV, kuris yra apskaičiuojamas už praėjusių metų laikotarpį nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d.

Pavyzdys

Apskaičiuojant mėnesines, mokamas 2010 metų mokestiniu laikotarpiu, privalomojo sveikatos draudimo įmokas žemės ūkio veiklą vykdančioms asmenims vertinamas jų turimas žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis, kuris yra apskaičiuotas už praėjusį laikotarpį, prasidedantį 2009 metų sausio 1 d. ir pasibaigiantį 2009 metų gruodžio 31 d. (rodiklio reikšmė skelbiama 2010 metų sausio 30 d.).

14. EDV – žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominio dydžio matavimo vienetas Europos Sąjungoje (toliau – ES). Žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis apskaičiuojamas vadovaujantis Žemės ūkio valdų, ūkininkų ūkių ir ūkinius gyvūnus įregistravusių subjektų ūkių, kurie neįregistruoti Žemės ūkio ir kaimo verslo ar Ūkininkų ūkių registruose, ekonominio dydžio, išreikšto europinio dydžio vienetais, skaičiavimo metodika, patvirtinta Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2007 m. lapkričio 28 d. įsakymu Nr. 3D-521 (Žin., 2007, Nr. [126-5141](#); 2009, Nr. [125-5401](#)).

15. Už žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominio dydžio, išreikšto EDV, nustatymą yra atsakinga valstybės įmonė Žemės ūkio informacijos ir kaimo verslo centras.

16. Žemės ūkio veiklą vykdančios asmenys norėdami sužinoti savo žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominį dydį, išreikštą EDV, turėtų kreiptis į gyvenamosios vietos seniūniją arba į rajono savivaldybės žemės ūkio skyrių, arba į artimiausią Lietuvos žemės ūkio konsultavimo tarnybos biurą, arba paskambinti į VMI prie FM Mokesčių informacijos skyrių telefonu 1882.

17. Žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų mokestinės prievolės ir jų lengvatos taikomos tik tais atvejais, kai asmuo atitinkamu laikotarpiu yra įregistruotas valdos valdytoju arba valdos valdytojo partneriu žemės ūkio valdoje, kuri nustatyta tvarka yra įregistruota Žemės ūkio ir kaimo verslo registre, arba nėra įregistruotas valdoje valdytoju ar partneriu, tačiau nustatyta tvarka yra įregistravęs ūkinius gyvūnus įregistravusių subjektų ūkį Ūkinių gyvūnų registre.

VI. ŪKININKŲ IR KITŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLĄ VYKLANČIŲ ASMENŲ, KURIŲ ŽEMĖS ŪKIO VALDOS (ŪKIO) EKONOMINIS DYDIS YRA MAŽESNIS ARBA LYGUS 2 EUROPINIO DYDŽIO VIENETAMS, PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA

18. Žemės ūkio veiklą vykdančios asmenys, kurių žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis praėjusių metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra 2 ir mažiau EDV, patys už save kas mėnesį moka fiksuotas 3 procentų minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Pavyzdys

Vyriausybės nutarimu „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ nuo 2008 m. nustatyta minimalioji mėnesinė alga – 800 Lt, todėl mėnesinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka už 2010 m. sausio mėn. turi būti lygi 24 Lt (3 procentai x 800 Lt).

19. Visus kalendorinius metus žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys, kurių žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis praėjusių metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra 2 ir mažiau EDV, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip 3 procentai 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio.

Pavyzdys

Vyriausybės nutarimu „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ nuo 2008 m. nustatyta minimalioji mėnesinė alga – 800 Lt, todėl metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka už 2010 m. negali būti mažesnė kaip 288 Lt (3 procentai x 12 mėn. x 800 Lt).

20. Privalomojo sveikatos draudimo įmoka už atitinkamą mėnesį sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos.

21. Asmenys, kurie moka privalomojo sveikatos draudimo įmokas, gali apskaičiuoti bei sumokėti ir ateinančių laikotarpių įmokas, tačiau ne daugiau kaip už einamuosius kalendorinius metus.

22. Žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys, kurių žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis praėjusių metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra 2 ir mažiau EDV, žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų kategorijoje privalomojo sveikatos draudimo įmokų už save atitinkamą mėnesį neprivalo mokėti, jei bent vieną to mėnesio dieną jie moka (arba už juos yra mokamos) privalomojo sveikatos draudimo įmokos pagal SDĮ 17 straipsnio 1–5 dalis ir (arba) jie bent vieną atitinkamo mėnesio dieną priklauso bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai.

Pavyzdys

Žemės ūkio veiklą vykdančias asmuo, kurio žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis yra 2 EDV, dirba pagal darbo sutartį 2010 m. sausio–birželio mėnesiais, tačiau atleidžiamas iš darbo 2010 m. liepos 2 dieną. Šis asmuo privalomojo sveikatos draudimo įmokas kaip žemės ūkio veiklą vykdančias asmuo, kurio žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis yra 2 ir mažiau EDV, pradeda mokėti nuo 2010 m. rugpjūčio mėnesio (mėnesinės įmokos sumokėjimo terminas – rugpjūčio 31 diena).

VII. ŪKININKŲ IR KITŲ ŽEMĖS ŪKIO VEIKLĄ VYKdanČIŲ ASMENŲ, KURIŲ ŽEMĖS ŪKIO VALDOS (ŪKIO) EKONOMINIS DYDIS YRA DIDESNIS NEGU 2 EUROPINIO DYDŽIO VIENETAI, TAČIAU YRA MAŽESNIS AR LYGUS 14 EUROPINIO DYDŽIO VIENETŲ, PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA

23. Žemės ūkio veiklą vykdančias asmenys, kurių žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis praėjusių metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra didesnis negu 2 EDV, tačiau neviršija ar yra lygus 14 EDV, patys už save kas mėnesį moka fiksuotas 9 procentų minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Pavyzdys

Vyriausybės nutarimu „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ nuo 2008 m. nustatyta minimalioji mėnesinė alga – 800 Lt, todėl mėnesinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka už 2010 m. sausio mėn. turi būti lygi 72 Lt (9 procentai x 800 Lt).

24. Visus kalendorinius metus žemės ūkio veiklą vykdančys asmenys, kurių žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis praėjusių metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra didesnis negu 2 EDV, tačiau neviršija ar yra lygus 14 EDV, metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka negali būti mažesnė kaip 9 procentai 12 minimalių mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio.

Pavyzdys

Vyriausybės nutarimu „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ nuo 2008 m. nustatyta minimalioji mėnesinė alga – 800 Lt, todėl metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka už 2010 m. negali būti mažesnė kaip 864 Lt (9 procentai x 12 mėn. x 800 Lt).

25. Privalomojo sveikatos draudimo įmoka už atitinkamą mėnesį sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos.

26. Asmenys, kurie moka privalomojo sveikatos draudimo įmokas, gali apskaičiuoti bei sumokėti ir ateinančių laikotarpių įmokas, tačiau ne daugiau kaip už einamuosius kalendorinius metus.

27. Žemės ūkio veiklą vykdančys asmenys, kurių žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis praėjusių metų laikotarpiu nuo sausio 1 d. iki gruodžio 31 d. yra didesnis negu 2 EDV, tačiau neviršija ar yra lygus 14 EDV, žemės ūkio veiklą vykdančių asmenų kategorijoje privalomojo sveikatos draudimo įmokų už save atitinkamą mėnesį neturi mokėti, jei bent vieną to mėnesio dieną jie moka (arba už juos yra mokamos) privalomojo sveikatos draudimo įmokos pagal SDĮ 17 straipsnio 1–8 dalis ir (arba) jie bent vieną atitinkamo mėnesio dieną priklauso bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai.

Pavyzdys

Žemės ūkio veiklą vykdančias asmuo, kurio žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis yra 10 EDV, vykdo individualią veiklą įsigijęs verslo liudijimą nuo 2010 m. sausio 1 d. iki 2010 m. liepos 2 d. ir šiais mėnesiais moka mėnesines privalomojo sveikatos draudimo įmokas kaip asmuo, vykdančias individualią veiklą įsigijęs verslo liudijimą. Privalomojo sveikatos draudimo įmoką šis asmuo, kaip vykdančias individualią veiklą įsigijęs verslo liudijimą, už liepos mėnesį taip pat dar privalo sumokėti. Žemės ūkio veiklą vykdančio asmens, kurio žemės ūkio valdos (ūkio) ekonominis dydis yra didesnis negu 2 EDV, tačiau neviršija ar yra lygus 14 EDV, privalomojo sveikatos draudimo įmokos pradedamos mokėti nuo 2010 m. rugpjūčio mėnesio (mėnesinės įmokos sumokėjimo terminas – rugpjūčio 31 diena).

28. Asmenys, kurie verčiasi žemės ūkio veikla, tačiau:

28.1. nepriklauso išvardytiems SDĮ 17 straipsnio 1–8 dalyse, ir

28.2. nepriskiriami bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai, ir

28.3. nėra valdos valdytojai arba valdos valdytojo partneriai žemės ūkio valdoje, kuri nustatyta tvarka yra įregistruota Lietuvos Respublikos žemės ūkio ir kaimo verslo registre, ir

28.4. nėra įregistravę gyvūnų Ūkinių gyvūnų registre, privalomojo sveikatos draudimo įmokas moka savarankiškai VIII taisyklių skyriaus nustatyta tvarka.

VIII. SAVARANKIŠKAI BESIDRAUDŽIANČIŲ ASMENŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO TVARKA

29. Asmenys, kurie nepriklauso išvardytiems SDĮ 17 straipsnio 1–8 dalyse ir nepriskiriami bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai (toliau – savarankiškai besidraudžiantys asmenys), savarankiškai moka privalomojo sveikatos draudimo įmokas šio taisyklių skyriaus nustatyta tvarka. Jeigu asmuo bent vieną dieną per mėnesį priklauso išvardytiems SDĮ 17 straipsnio 1–8 dalyse ir moka privalomojo sveikatos draudimo įmokas bet kurioje iš šių asmenų kategorijoje arba priskiriamas bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai, privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimo tikslais jis laikomas priklausančiu išvardytiems SDĮ 17 straipsnio 1–8 dalyse arba priskiriamas bent vienai asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijai visą tą mėnesį.

Pavyzdys

Asmuo 2010 m. pradžioje dirba pagal darbo sutartį, tačiau atleidžiamas iš darbo 2010 m. kovo 3 dieną ir nuo šios dienos nepriklauso išvardytiems SDĮ 17 straipsnio 1–8 dalyse ir nėra laikomas apdraustuoju privalomuoju sveikatos draudimu valstybės lėšomis. Šis asmuo savarankiškai privalomojo sveikatos draudimo įmokos už kovo mėnesį mokėti neprivalo, jis pirmąją privalomojo sveikatos draudimo įmoką kaip savarankiškai besidraudžiantis asmuo privalo sumokėti už balandžio mėnesį (iki balandžio 30 dienos).

30. Savarankiškai besidraudžiantys asmenys už save kas mėnesį moka fiksuotas 9 procentų minimaliosios mėnesinės algos, galiojančios mėnesio, už kurį mokama įmoka, paskutinę dieną, dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

Pavyzdys

Vyriausybės nutarimu „Dėl minimaliojo darbo užmokesčio didinimo“ nuo 2008 m. nustatyta minimalioji mėnesinė alga – 800 Lt, todėl mėnesinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka už 2009 m. sausio mėn. turi būti lygi 72 Lt (9 procentai x 800 Lt).

31. Privalomojo sveikatos draudimo įmoka už atitinkamą mėnesį sumokama iki to mėnesio paskutinės dienos.

32. Asmenys, mokantys privalomojo sveikatos draudimo įmokas, gali apskaičiuoti bei sumokėti ir ateinančių laikotarpių įmokas, tačiau ne daugiau kaip už einamuosius kalendorinius metus.

33. Šio taisyklių skyriaus nustatyta tvarka savarankiškai besidraudžiantys asmenys, kurie užsiima savarankiška tęstine kūrybine veikla, yra sportininkai arba atlikėjai, kurie nevykdo jokios kitos veiklos, dėl kurios atsirastų prievolė patiems (už juos) mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas kitoje draudžiamųjų asmenų kategorijoje, ir kurie taip pat nepatenka į asmenų, išvardytų SDĮ 6 straipsnio 4 dalyje, kategorijas, o autorinį atlyginimą, sporto arba atlikėjo pajamas gauna ne kiekvieną mėnesį, turi teisę iki kitų metų, einančių po mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos perskaičiuoti per mokestinį laikotarpį sumokėtas ir mokėtinas privalomojo sveikatos draudimo įmokas.

33.1. Jeigu asmenų, nurodytų taisyklių 33 punkte, per mokestinį laikotarpį faktiškai išskaičiuotų ir sumokėtų privalomojo sveikatos draudimo įmokų, skaičiuojamų nuo autorinių

atlyginimų, sporto arba atlikėjo pajamų, suma yra lygi arba viršija 9 procentus 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydį, tuomet šiems asmenims sugražinamos visos per mokestinių metų laikotarpį šio taisyklių skyriaus nustatyta tvarka savarankiškai į VMI prie FM biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą sumokėtos privalomojo sveikatos draudimo įmokos.

33.2. Jeigu asmenų, nurodytų taisyklių 33 punkte, per mokestinį laikotarpį faktiškai išskaičiuotų ir sumokėtų privalomojo sveikatos draudimo įmokų, skaičiuojamų nuo autorinių atlyginimų, sporto arba atlikėjo pajamų, suma yra mažesnė kaip 9 procentai 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžio, tokiems asmenims sugražinama ta per mokestinį laikotarpį šio taisyklių skyriaus nustatyta tvarka savarankiškai į VMI prie FM biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą sumokėtų privalomojo sveikatos draudimo įmokų dalis, kuri, susumavus savarankiškai sumokėtas privalomojo sveikatos draudimo įmokas su išskaičiuotų ir sumokėtų 9 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokų, skaičiuojamų nuo autorinių atlyginimų, sporto arba atlikėjo pajamų suma, viršija 9 procentus 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydį.

Pavyzdys

2010 metų mokestiniu laikotarpiu kūrybine veikla užsiimantis asmuo kiekvieną mėnesį moka po 72 Lt dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokas į VMI prie FM biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą kaip savarankiškai besidraudžiantis asmuo (įmokos kodas 1901). Šis asmuo 2010 metais autorinį atlyginimą gavo du kartus – kovo ir spalio mėnesiais. Ir vieną, ir kitą mėnesį asmuo autorinio atlyginimo gavo po 1000 Lt. Taigi draudėjas (autorinį atlyginimą išmokėjęs asmuo) iš šio asmens kovo bei spalio mėnesiais gautų autorinių atlyginimų išskaičiavo bei sumokėjo iš viso po 90 Lt ($1000 \text{ Lt} \times 9 \text{ proc.}$) privalomojo sveikatos draudimo įmokų į Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybos prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Sodros) biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą. Asmeniui 2010 metų kovo ir spalio mėnesiais pačiam 72 Lt privalomojo sveikatos draudimo įmokos mokėti nereikia, nes nuo autorinio atlyginimo šiais mėnesiais buvo sumokėta po 90 Lt, t. y. daugiau kaip 72 Lt.

Iš viso per 2010 metus asmuo į VMI prie FM biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, kaip savarankiškai besidraudžiantis, sumokėjo 720 Lt ($72 \text{ Lt} \times 10 \text{ mėnesių}$). Kadangi nuo autorinių atlyginimų išskaičiuota metinė privalomojo sveikatos draudimo įmoka yra 180 Lt ($90 \text{ Lt} \times 2 \text{ mėnesiai}$), t. y. mažiau nei 864 Lt (tačiau bendra metinė faktiškai sumokėta privalomojo sveikatos draudimo įmoka yra daugiau nei 864 Lt), 2010 metams pasibaigus, asmeniui sugražinami 36 Lt ($720 \text{ Lt} + 180 \text{ Lt} - 864 \text{ Lt}$), šiam gyvenamosios vietos teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai pateikus FR0781 formą.

IX. ATLEIDIMAS NUO VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS ADMINISTRUOJAMŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ MOKĖJIMO, KAI ASMENIUI YRA TAIKOMI Kitos valstybės teisės aktai

34. Asmuo, kuriam, remiantis 1971 m. birželio 14 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 1408/71 dėl socialinės apsaugos sistemų taikymo pagal darbo sutartį dirbantiems asmenims, savarankiškai dirbantiems asmenims ir jų šeimos nariams, judantiems Bendrijoje (OL 2004 m. specialusis leidimas, 5 skyrius, 1 tomas, p. 35) ir 1972 m. kovo 21 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 574/72, nustatančio pirmojo reglamento įgyvendinimo tvarką (OL 2004 m. specialusis leidimas, 5 skyrius, 1 tomas, p. 83) nuostatomis, taikomi kitos ES, Europos Ekonominės Erdvės (toliau – EEE) valstybės narės ar Šveicarijos socialinį (įskaitant ir sveikatos) draudimą reglamentuojantys teisės aktai, atleidžiamas nuo VMI prie FM

administruojamų privalomojo sveikatos draudimo įmokų mokėjimo, jeigu šis asmuo gyvenamosios vietos teritorinei valstybinei mokesčių inspekcijai pateikia atitinkamos formos galiojančią pažymą (E 101, E 102 arba E 103 formos pažymą dėl taikytinų teisės aktų, patvirtintą Europos Bendrijos Darbuotojų migrantų socialinės apsaugos administracinės komisijos 1993 m. spalio 7 d. sprendimu Nr. 153 dėl pavyzdinių formų, būtinų Tarybos reglamentams (EEB) Nr. 1408/71 ir (EEB) Nr. 574/72 taikyti (OL L 244, 1994 9 19, p. 22; OL, 2005 3 15, L 77/1) ar kitos ES, EEE valstybės narės ar Šveicarijos kompetentingos įstaigos, atsakingos už taikytinos teisės nustatymą, įgyvendinant minėtus ES socialinės apsaugos sistemų koordinavimo reglamentus, raštišką laisvos formos patvirtinimą, kad asmuo yra apdraustas socialiniu (įskaitant sveikatos) draudimu toje kitoje ES ar EEE valstybėje narėje (ar Šveicarijoje).

X. VALSTYBINĖS MOKESČIŲ INSPEKCIJOS PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJOS ADMINISTRUOJAMŲ PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO ĮMOKŲ DEKLARAVIMO IR SUMOKĖJIMO TVARKA

35. Privalomojo sveikatos draudimo įmokas už praėjusį mokestinį laikotarpį patys arba per savo įgaliotus asmenis metinėje pajamų deklaracijoje privalo deklaruoti tie asmenys, kurie turi prievolę pateikti metinę pajamų deklaraciją pagal Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymą (Žin., 2002, Nr. [73-3085](#), toliau – GPMĮ).

36. Fiziniai asmenys, vykdančys individualią veiklą įsigiję verslo liudijimus; fiziniai asmenys, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra didesnis negu 2 EDV, tačiau yra mažesnis ar lygus 14 EDV bei fiziniai asmenys, savarankiškai mokantys privalomojo sveikatos draudimo įmokas, kurie mokestiniu laikotarpiu privalėjo mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas kas mėnesį, tačiau jų nesumokėjo, privalo iki kitų metų, einančių po mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos primokėti skirtumą, kad jų metinė privalomojo sveikatos draudimo įmokų suma būtų lygi 9 procentų 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžiui.

37. Fiziniai asmenys, kurių žemės ūkio valdos ar ūkio ekonominis dydis yra mažesnis arba lygus 2 EDV ir kurie mokestiniu laikotarpiu privalėjo mokėti privalomojo sveikatos draudimo įmokas kas mėnesį, tačiau jų nesumokėjo, privalo iki kitų metų, einančių po mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos primokėti skirtumą, kad jų metinė privalomojo sveikatos draudimo įmokų suma būtų lygi 3 procentų 12 minimaliųjų mėnesinių algų, galiojančių tų metų kiekvieno atitinkamo mėnesio paskutinę dieną, dydžiui.

38. Asmenys, mokantys privalomojo sveikatos draudimo įmokas, gali apskaičiuoti bei sumokėti ir ateinančių laikotarpių įmokas, tačiau ne daugiau kaip už einamuosius kalendorinius metus. Jeigu sumokėjus ateinančių laikotarpių privalomojo sveikatos draudimo įmokas pakeičiama tais mėnesiais, už kuriuos įmokos yra sumokėtos, galiojanti minimali mėnesinė alga ir dėl to susidaro privalomojo sveikatos draudimo įmokos skirtumas, šį skirtumą asmenys privalo primokėti iki kitų metų, einančių po mokestinio laikotarpio, gegužės 1 dienos. Jeigu sumokėjus ateinančių laikotarpių privalomojo sveikatos draudimo įmokas pakeičiama tais mėnesiais, už kuriuos įmokos yra sumokėtos, galiojanti minimali mėnesinė alga ir dėl to susidaro privalomojo sveikatos draudimo įmokos permoka, ši permoka gražinama ar įskaitoma mokesčių mokėtojų pateikus FR0781 formą.

39. Privalomojo sveikatos draudimo įmokos sumokamos į VMI prie FM biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą (Nr. LT24 7300 0101 1239 4300, bankas „Swedbank“, AB, Banko kodas 73000, SWIFT kodas HABALT22). Mokėjimo dokumente turi būti nurodomas įmokos kodas iš Mokesčių, rinkliavų ir kitų įmokų, mokamų į teritorinių valstybinių mokesčių inspekcijų biudžeto pajamų surenkamąsias sąskaitas, kodų sąrašo, patvirtinto Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko ir Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos direktoriaus 2003 m. vasario 26 d. įsakymu Nr. V-57/1B-160 (Žin., 2003, Nr. [23-982](#); 2004, Nr. [97-3608](#)), taip pat lėšų gavėjo

pavadinimas – VMI prie FM .

40. Privalomojo sveikatos draudimo įmokas VMI prie FM per 3 dienas perveda į Valstybinės ligonių kasos Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto sąskaitą.

XI. PRIVALOMOJO SVEIKATOS DRAUDIMO DELSPINIGIŲ APSKAIČIAVIMO, ĮMOKŲ IŠIEŠKOJIMO IR GRĄŽINIMO TVARKA

41. Jei asmenys, kurie moka VMI prie FM administruojamas privalomojo sveikatos draudimo įmokas SDĮ ir taisyklėse nustatytais terminais nesumoka metinių privalomojo sveikatos draudimo įmokų, ši mokestinė nepriemoka iš jų išieškoma bendra MAĮ nustatyta tvarka.

42. Permokėtos privalomojo sveikatos draudimo įmokų sumos grąžinamos MAĮ nustatyta tvarka.

XII. PEREINAMOSIOS NUOSTATOS

43. 6 procentų dydžio privalomojo sveikatos draudimo įmokos, išskaičiuotos nuo mokesčius išskaičiuojančiojo asmens nuolatiniais Lietuvos gyventojams 2009 metais išmokėtų, pagal GPMĮ priskiriamų A klasės pajamoms, gyventojų pajamų mokesčiu apmokestinamų išmokų (pavyzdžiui, pašalpų, dividendų, tantjemų, honorarų, palūkanų, turto nuomos, turto pardavimo pajamų ir kitų), kurios į valstybės biudžetą bus sumokamos 2010 metais, pervedamos į VMI prie FM biudžeto pajamų surenkamąją sąskaitą, nurodant įmokos kodą 1951.

Priedo pakeitimai:

Nr. [VA-27](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 32-1529 (2010-03-20), i. k. 1102055ISAK000VA-27

Pakeitimai:

1.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-81](#), 2009-11-18, Žin., 2009, Nr. 138-6108 (2009-11-21), i. k. 1092055ISAK000VA-81

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2009 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. VA-78 "Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų privalomojo sveikatos draudimo įmokų administravimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo

2.

Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos, Įsakymas

Nr. [VA-27](#), 2010-03-10, Žin., 2010, Nr. 32-1529 (2010-03-20), i. k. 1102055ISAK000VA-27

Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos viršininko 2009 m. spalio 30 d. įsakymo Nr. VA-78 "Dėl Valstybinės mokesčių inspekcijos administruojamų privalomojo sveikatos draudimo įmokų administravimo taisyklių patvirtinimo" pakeitimo